

Universitätsbibliothek Wuppertal

Cassii Dionis Cocceiani Rerum Romanarum

Cassius

Lipsiae, 1849

72

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5005](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5005)

δρας ἤδη τελῶν καὶ ἑλπίδα αὐταρχήσιν ἔχων", αἰ διέπληματο.
 36 καὶ πρὸ τοῦ Καῖσαρ ἀποδειχθῆναι ὄναρ ἔδοξεν ὅμους τε καὶ χει-
 ρας ἐλεφαντίνους ἔχειν καὶ αὐταῖς πάντα ὅσα τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι.
 ἐκ δ' οὖν τῆς πολλῆς ἀσχολίας τε καὶ ἀσκήσεως ἄσθενέστατον τὸ
 2 σῶμα ἔσχε, καίτοι τοσαύτῃ εὐεξίᾳ ἀπ' ἀρχῆς χρησάμενος ὥστε καὶ
 ὀπλομαχεῖν καὶ σὺς ἀγρόους ἐν θήρᾳ καταβάλλειν ἀπὸ ἵππου, "τάς
 τε ἐπιστολὰς τὰς πλείστας οὐ μόνον ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ ἀλλὰ καὶ
 3 μετὰ ταῦτα αὐτοχειρίᾳ τοῖς πάνι φίλοις γράφειν." οὐ μέντοι καὶ
 ἐπαξίως ἑαυτοῦ εὐδαιμόνησεν· οὔτε γὰρ "τὸ σῶμα" ἔρρωτο, καὶ κα-
 κοῖς πλείστοις παρὰ πᾶσαν ὥς εἰπεῖν τὴν ἡγεμονίαν περιέπεσεν.
 ἀλλ' ἔγωγε ἔξ αὐτῶν τούτων μᾶλλον αὐτὸν τεθαύμαζα, ὅτι ἐν τε
 ἀλλοκότοις καὶ ἐν ἑξαισίῳ πράγμασι καὶ αὐτὸς διεγέμετο καὶ τὴν
 4 ἀρχὴν διεσώσατο. ἐν δ' οὖν τοῦτο ἐς τὴν οὐκ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ
 συνηρέχθη, ὅτι τὸν νῖον καὶ θρόνον καὶ παιδεύσας ὡς οἶόν τε ἦν
 ἄριστα, πλείστον αὐτοῦ ὅσον δῆμιαρτεν. περὶ οὗ ἡδὴ ρητέον, ἀπὸ
 χρυσῆς τε βασιλείας ἐς σιδηρᾶν καὶ κατιωμένην τῶν τε πραγμάτων
 τοῖς τότε Ῥωμαίοις καὶ ἡμῖν νῦν καταπεσοῦσης τῆς ἱστορίας.

OB οὗτος πανοῦργος μὲν οὐκ ἔφην, ἀλλ' εἰ καὶ τις ἄλλος ἀνθρώπων
 ἄκακος, ὑπὸ δὲ δὴ τῆς πολλῆς ἀπλότητος καὶ προσέτι καὶ δειλίας
 ἐδούλευσε τοῖς συνοῦσι, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοία τὸ πρῶτον τοῦ κρείτ-
 2 τονος ἁμαρτῶν ἐς ἔθος κακὰ τοῦτον ἐς γούσιν ἀσελγῇ καὶ μισαιφόνον
 προήχθη. "καί μοι δοκεῖ καὶ τοῦτο καὶ ὁ Μάρκος σαφῶς προγνώ-
 ναι." ἦν δὲ ἐννεακαιδεκαέτης ὅτε μετέλλαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πολ-
 λὸν αὐτῷ καὶ τοὺς κρατίστους τῶν βουλευτῶν ἐπιτρόπος κατα-
 λιπών· ὣν ὁ Κόμμοδος ταῖς ὑποθήκαις καὶ συμβουλiais χάρειν
 εἰπών, καὶ τοῖς βαρβάροις σπεισόμενος, ἐς τὴν Ῥώμην ἡπείχθη.
 2 "ὅτι οἱ Μαρκομάνοι οὔτε τροφὴν οὔτ' ἄνδρας συγκροῦν ὑπὸ τε
 τοῦ πλῆθους τῶν ἀπολλυμένων καὶ ὑπὸ τῆς αἰετῶν χωρίων κακώ-
 σεως ἔτι εἶχον· δύο γούν μόνους τῶν πρώτων καὶ δύο ἄλλους τῶν
 καταδεστέρων πρόσβεις πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἐπεμψαν.
 2 καὶ ἐξεργάσασθαι αὐτοὺς δυνάμενος ῥαδίως, μισόπονος δὲ δὴ ὢν
 καὶ πρὸς τὰς ἀστικὰς ῥαστώνας ἐπεγόμενος ἐσπέισατο αὐτοῖς ἐπὶ
 τε τοῖς ἄλλοις ἐφ' οἷς ὁ πατὴρ αὐτοῦ συνετίθετο, καὶ ἵνα τοὺς τε
 αὐτομόλους καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, οὓς μετὰ ταῦτα ἔλαβον, ἀπο-
 δώσιν αὐτῷ, καὶ σῖτόν τινα κατ' ἔτος τακτὸν τελῶσιν, ὃν ὕστερον
 3 αὐτοῖς ἀρῇκεν. ὅπλα τέ τινα παρ' αὐτῶν ἔλαβε, καὶ στρατιώτας
 παρὰ μὲν τῶν Κοινάδιον μυρίους καὶ τρισχιλίους, παρὰ δὲ τῶν
 Μαρκομάνων ἐλάττους· ἑνθ' ὡν ἀνῆκεν αὐτοῖς τῶν κατ' ἔτος δι-

36 1 2 ἄλλοις] ἀνθρώποις*
 μένων 1 2 " V p. 722

2 2 καταβαλεῖν*
 2 3 3 τῶν] τὸ?*

4 4 κατατιω-

δόσαι τινάς. προσεπέταξε μέντοι σφίσιν ἵνα μήτε πολλάκις μήτε 4
πολλαχού τῆς χώρας ἀθροίζωνται, ἀλλ' ἑπᾶς ἐν ἐκάστῃ μηρὶ καὶ
ἐς τόπον ἓνα, ἐκατοντάρχου τινὸς Ῥωμαίου παρόντος, πρὸς δὲ καὶ
ἵνα μήτε τοῖς Ἰάξιν μήτε τοῖς Βούρροις μήτε τοῖς Ῥανδήλοις πο-
λεμῶσιν. ἐπὶ μὲν τούτοις συνηλλάγη, καὶ τὰ φρούρια πάντα τὰ ἐν
τῇ χώρᾳ αὐτῶν ὑπὲρ τὴν μεθορίαν τὴν ἀποτετιμμένην ὄντα ἐξέλι-
πεν. U p. 412.

ὅτι τοῖς Βούρροις ὁ Κόμμοδος εἰρήνην ἔδωκε πρεσβεύσασιν. 3
πρότερον μὲν γὰρ, καίτοι πολλάκις αὐτὴν αἰτηθεῖς, οὐκ ἐποιήσατο,
ὅτι τε ἔρρωντο καὶ ὅτι οὐκ εἰρήνην ἀλλ' ἀνοχὴν ἐς τὸ παρασκευά-
σασθαι λαβεῖν ἤθελον· τότε δέ, ἐπειδὴ ἐξετρυχώθησαν, συνηλλάγη 2
σφίσιν ὁμήρους λαβὼν καὶ αἰχμαλώτους παρὰ τε τῶν Βούρρων
πολλοὺς καὶ παρὰ τῶν ἄλλων μυρίους καὶ πεντακισχιλίους κομισά-
μενος, καὶ ἀναγκάσας τοὺς ἄλλους ὁμῶσαι ὥστε μήτ' ἐνοικήσῃν
ποτὲ μήτ' ἐννεμῖν τεσσαράκοντα στάδια τῆς χώρας σφῶν τῆς πρὸς
τῇ Λακίᾳ οὐσῃς. ὁ δὲ Σαβινιανὸς καὶ Λακῶν τῶν προσόρων μυ- 3
ρίους καὶ δισχιλίους ἐκ τῆς οἰκείας ἐκπεσόντας καὶ μέλλοντας τοῖς
ἄλλοις βοηθήσῃν ὑπηγάγετο, γῆν τινὰ αὐτοῖς ἐν τῇ Λακίᾳ τῇ ἡμε-
τέρᾳ δοθήσεσθαι ὑποσχόμενος. U p. 413.

ὅτι ὁ Κόμμοδος πολλὰ μὲν καὶ ἀπρεπῆ ἔπραξε, πλείστον δὲ
ἐφόνευσεν. V p. 722.

καὶ ἐπεβουλεύθη μὲν πολλάκις ὑπὸ τινῶν, πλείστον δὲ ἐφόν- 4
νευσε καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, τοὺς μὲν φανερώς τοὺς δὲ λάθρᾳ
φαρμάκοις, καὶ ὡς εἰπεῖν πάντας τοὺς ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπ' αὐτοῦ ἐκείνου ἀνθήσαντας, πλὴν τοῦ τε Πομπηιανοῦ καὶ τοῦ 2
Περτίνακος καὶ τοῦ Ῥικτωρίνου· τούτους γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ
ἀπέκτεινεν. λέγω δὲ ταῦτά τε καὶ τὰ λοιπὰ οὐκ ἔξ ἄλλοτρίας ἔτι
παραδόσεως ἀλλ' ἔξ οἰκείας ἡδὴ τηρήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς τὴν Ῥώ-
μην καὶ πρὸς τὴν γερονσίαν διαλεγθεὶς ἄλλα τέ τινα ἀπέλήρησε, 3
καὶ τι καὶ τοιοῦτον ἐν τοῖς αὐτοῦ ἐπαίνοις εἶπεν, ὅτι τὸν πατέρα
ποτὲ ἐς πηλὸν βαθὺν ἐμπεσόντα ἱππεύων ἐρρύσατο. τοιαῦτα μὲν
τὰ σεμνολογήματα αὐτοῦ ἦν, ἐσιόντι δὲ αὐτῷ ἐς τὸ θέατρον τὸ 4
κυνηγετικὸν Κλαύδιος Πομπηιανὸς ἐπεβούλευσεν· ξίφος γάρ τι ἐν 182
αὐτῇ τῇ τῆς ἐσόδου στενοχωρίᾳ ἀνατείνας "ἰδοῦ" ἔφη, "τοῦτό σοι
ἢ βουλὴ πέπομφεν." οὗτος ἐνεγεγύητο μὲν τὴν θυγατέρα Λουκίλ-
λης, ἐχοῖτο δὲ καὶ αὐτῇ ταύτῃ καὶ τῇ τῆς κόρης μητρὶ, καὶ διὰ
ταῦτα τῷ Κομμόδῳ ὤκεῖωτο ὡς καὶ συνεστιᾶσθαι καὶ συννεανιεύ- 5
εσθαι αὐτῷ. ἢ γὰρ Λουκίλλα οὐδὲν ἐπικεισετέρα οὐδὲ σιωφρονε-

3 2 3 ἄλλων et 4 ἄλλους et 3 3 ἄλλοις] latet populi nomen, velut
Ἀλαῶν* 2 4 μή*

στέρᾳ τοῦ ἀδελφοῦ Κομμόδου ἐπάρχονσα ἤχθετο μὲν τῷ ἀνδρὶ
αὐτῆς τῷ Πομπηιωῦ· ὅθεν καὶ ἀνέπεισε τὸν εἰρημὸν ἐπιθέσθαι
τῷ Κομμόδῳ, καὶ αὐτόν τε ἀπώλεσε καὶ αὐτὴ φωραθεῖσα ἐπαρ-
6 ρέθη. ἀπέκτεινε δὲ καὶ τὴν Κρισπιναν ὁ Κόμμοδος, ἐπὶ μοιχείᾳ
δὴ τινι ὀργισθεὶς αὐτῇ. πρὸ δὲ τοῦ ἀναιρεθῆναι καὶ ἀμφότεραι
ἐς τὴν νῆσον τὴν Καπρίαν ἐπερωρίσθησαν. Μαρκία δὲ τις Κονα-
δράτου τῶν τότε φονευθέντων ἐνὸς παλλακῆς, καὶ Ἐκλεκτος πρόκοι-
7 τος, ὁ μὲν καὶ τοῦ Κομμόδου πρόκοιτος ἡ δὲ παλλακὴ ἐγένετο, καὶ
τοῦ Ἐκλεκτοῦ μετὰ ταῦτα γυνή· καὶ ἐπεῖδε καὶ ἐκείνους βιαίως
ἀποθνήσκοντας. ἱστορεῖται δὲ αὕτη πολλά τε ὑπὲρ τῶν Χριστι-
ανῶν σπουδάσαι καὶ πολλὰ αὐτοὺς ἐνηργετηζέσθαι, αἵτε καὶ παρὰ τῷ
Κομμόδῳ πᾶν δυναμένη.

5 "ὅτι ὁ Κόμμοδος καὶ Ἰουλιανὸν τὸν Σάλβιον καὶ Πάτερρον
Ταρραυτήριον ἐς τοὺς ὑπατευκότας κατελευχμένον, ἄλλους τε μετ'
αὐτῶν καὶ τινα καὶ γυναικα εὐπατορίδα ἀπέσφαξεν. καίτοι καὶ Ἰου-
λιανὸς δυνηθεὶς ἂν μετὰ τὴν Μάρκου τελευτὴν πᾶν εὐθὺ κατ' αὐ-
2 τοῦ ὅ τι καὶ ἐβούλετο, αἵτε καὶ ἐλλογιμώτατος ὢν καὶ στρατιῶν
μεγάλῃν ἐπιτετραμμένος τοῖς τε στρατιώταις ἀνηρημένος, προῦσαι,
οὐδὲν ἡθέλησε διὰ τε τὴν ἑαυτοῦ ἐπιείκειαν καὶ διὰ τὴν ἐκείνου
καὶ τεθνηκότος εὐνοίαν νεοχιμῶσαι· καὶ ὁ Πάτερρος ῥαδίως ἂν αὐ-
τόν, εἴπερ ἐπιβεβουλεύκει οἱ ὥσπερ ἡτιάθη, φονεύσας ἕως ἔτι τῶν
3 δορυφόρων ἤρχεν, οὐκ ἐποίησεν." ἐφόνευσε δὲ καὶ τοὺς Κυντι-
λίους, τὸν τε Κορδιανὸν καὶ τὸν Μάξιμον· μεγάλῃν γὰρ εἶχον δόξαν
ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἐπὶ στρατηγίᾳ καὶ ὁμοφροσύνῃ καὶ πλούτῳ. ἐκ
γὰρ δὴ τῶν προσόντων σφίσιν ὑπωπιεῦοντο καλῶν, εἰ καὶ μηδὲν
4 νεώτερον ἐκινεῖον, ἄχθεσθαι τοῖς παροῦσιν. καὶ οὕτως αὐτοῖς,
ὥσπερ ἔζησαν αἷμα, οὕτω καὶ ἀπέθανον μεθ' ἐνὸς τέκνον· διαφρε-
πέστατα γὰρ τῶν πόποτε ἐφίλησαν ἀλλήλους, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε
οὐδ' ἐν ταῖς ἀρχαῖς διεχωρίσθησαν. ἐγένοντο δὲ καὶ πολυατήμονες
καὶ πυμπλοῦσοι, καὶ ἤρχον ὁμοῦ καὶ παρήδρεον ἀλλήλοις.

6 Κορδιανὸς δὲ Σέξτος ὁ τοῦ Μαξίμου νῖός, φύσει τε καὶ παι-
δείᾳ τῶν ἄλλων διαφέρων, ἐπειδὴ ἥσθετο καὶ τῆς ἐς αὐτὸν φερού-
σης θανατηφόρου ψήγου (διέτριβε δὲ ἐν Συρίᾳ), αἷμα λαγῶ ἔπιε,
καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπὶ τε ἵππον ἀνέβη καὶ κατέπεσεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπίτη-
δες, τό τε αἷμα ἤμεισεν ὡς ἴδιον, καὶ ἀρθεὶς ὡς καὶ παραχοῆμα
2 τελευτήσων ἐς οἶκῳ ἐκομίσθη, καὶ αὐτὸς μὲν ἀφανὴς ἐγένετο,
χοιοῦ δὲ σῶμα ἐς λάσπας ἀντ' αὐτοῦ ἐμβληθὲν ἐκαύθη. καὶ ἐκ
τούτου ὁ μὲν ἀμείβων ἀεὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἐσθῆτα ἄλλοτε ἄλλῃ

ἐπλανᾶτο, διαδοθέντος δὲ τοῦ λόγου τούτου (οὐ γὰρ οἶόν τ' ἔστι
τὰ τηλικαῦτα ἐπὶ πολὺν χρόνον λανθάνειν) ζήτησις αὐτοῦ μεγάλη
πανταχοῦ ὁμοίως ἐγένετο, καὶ πολλοὶ μὲν ἀντ' αὐτοῦ δι' ὁμοιότητα 3
πολλοὶ δὲ ὡς καὶ συγγνωστότες τι αὐτῷ ἢ καὶ ὑποδεγμένοι πη
αὐτὸν ἐκολάσθησαν, ἔτι δὲ πλείους οὐδὲ ἑωρακότες ποτὲ ἴσως αὐ-
τὸν τῶν οὐσιῶν ἐστερήθησαν. καὶ ὁ μὲν εἴτε ὄντως ἐσφάγη (πλεῖ- 4
σται γὰρ κεφαλαὶ ὡς ἐκείνου οὔσαι ἐς τὴν Ῥώμην ἐκομίσθησαν)
εἴτε καὶ ἀπέφυγεν, οὐδεὶς οἶδεν· ἕτερος δὲ τις ἐτόλμησε μετὰ τὸν
τοῦ Κομμόδου θάνατον Σέξτος τε εἶναι φῆσαι καὶ πρὸς ἀνάληψιν
τοῦ τε πλούτου καὶ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ ὑρῆσαι. καὶ πολλὰ γε
ὑπὸ πολλῶν ἀνακριθεὶς ἐκομψεύσατο, ὡς μέντοι καὶ τῶν Ἑλληνι- 5
κῶν τι αὐτὸν ὁ Περτινῆς, ὃν ἐκεῖνος διεπεφύκει, ἀνῆρετο, πλείστον
ἐσφάλη, μηδὲ συνεῖναι τὸ λεγόμενον δυνήθεις. "οὕτω που τὸ μὲν
εἶδος ἐκ φύσεως καὶ τᾶλλα ἐξ ἐπιτηδεύσεως αὐτῷ ἐφίκει, τῆς δὲ δὴ
παιδείας αὐτοῦ οὐ μετεσχέκει."

τοῦτο τε οὖν αὐτὸς ἤκουσα παρών, καὶ ἕτερον τοιόνδε εἶδον. 7
ἔστιν ἐν Μαλλῷ πόλει τῆς Κιλικίας Ἀμφιλόχον χρηστήριον, καὶ
χορᾷ δι' ὀνειράτων. ἔχρησεν οὖν καὶ τῷ Σέξιῳ, ὃ διὰ γραφῆς ἐκεῖ-
νος ἐδήλωσεν· παιδίον γὰρ τῷ πίνακι ἐνεγέγραπτο δύο δράκοντας
ἀποπνίγον καὶ λέων νεβρὸν διώκων. οὐδὲ ἔσχον αὐτὰς συμβαλεῖν, 2
τῷ πατρὶ συνὸν ἄρχοντι τῆς Κιλικίας, πρὶν πνέσθαι τοὺς τε
ἀδελφοὺς ὑπὸ τοῦ Κομμόδου, ὃς μετὰ ταῦτα τὸν Ἡρακλέα ἐξήλωσε
τρόπον τινά, πνιγέντας, ὥσπερ καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐν νήπιος ὢν ιστό-
ρηται τοὺς ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐπιπεμφθέντας αὐτῷ δράκοντας ἀποπνί-
ξαι (καὶ γὰρ οἱ Κυντίλιοι ἀπηγχονήθησαν), καὶ τὸν Σέξτον φε-
ρόντα καὶ διωχόμενον ὑπὸ τοῦ κρείττονος.

πάμπολυν ἂν ὄχλον τῇ συγγραφῇ παράσχοιμι, εἰ ἀκριβῶς καθ' 3
ἕκαστον τοὺς θανατωθέντας ὑπ' αὐτοῦ γράφοιμι, ὁπόσους ἐκεῖνος
ἢ διὰ συκοφαντίας ψευδεῖς ἢ δι' ἐποψίας οὐκ ἀληθεῖς ἢ διὰ πλοῦ-
τον λαμπρὸν ἢ διὰ γένος εὐδόκιμον ἢ διὰ παιδείας ἐπεροχλῆν ἢ δι'
ἄλλην τινὰ ἀρετὴν διεχρήσατο.

"ὅτι ὁ Κόμμοδος πολλὰ μὲν πλούτου ἐπιδείγματα, πολλῶν δὲ 4
πλείων καὶ φιλοκαλίας ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ παρέσχετο. ἔστι δέ τι καὶ
δημοφελές ὑπ' αὐτοῦ πραχθέν· Μανίλιον γὰρ τῷ Κασσίῳ συγγε-
μένον καὶ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ τὰς Λατίνους διοικίσαντος καὶ μέ-
γιστον παρ' αὐτῷ δυνηθέντος καὶ φηγόντος, εἴτα φωραθέντος, οὔτε
τι ἀκοῦσαι καίτοι πολλὰ μνηύσειν ὑπισχνόμενον ἠθέλησε, καὶ τὰ
γράμματα αὐτοῦ πάντα κατέκαυσε πρὶν ἀναγνωσθῆναι. V p. 725.

6 s. " V p. 725
male abundant

7 2 1 αὐτὰ?
1 μὲν om*

6 καὶ — ἀπηγχ.] haec
s αὐτοῦ

- 8 ἐγένοντο δὲ καὶ πόλεμοί τινες αὐτῷ πρὸς τοὺς ὑπὲρ τὴν Λακίαν
 n.C. 182 βαρβάρους, ἐν οἷς ὁ τε Ἀλβῖνος καὶ ὁ Νίγρος οἱ τῷ αὐτοκράτορι
 Σεβήρῳ μετὰ ταῦτα ἀντιπολεμήσαντες εὐδοκίμησαν, μέγιστος δὲ ὁ
 2 Βρεττανικός. τῶν γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ἔθνων ὑπερβεβηκότων τὸ τεῖχος
 τὸ διορίζον αὐτοὺς τε καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατόπεδα, καὶ πολλὰ
 κακουροῦντων, στρατηγὸν τέ τινα μετὰ τῶν στρατιωτῶν οὓς εἶχε
 κατακοψάντων, φοβηθεὶς ὁ Κόμμοδος Μάρκελλον Οὐλπιον ἐπ' αὐ-
 3 τοὺς ἐπέμψεν. οὗτοσί δὲ ὁ ἀνὴρ μέτριος καὶ εὐτελής ὢν, στρατιω-
 τικῶς τε αἰεὶ καὶ περὶ τὴν τροφήν καὶ περὶ πάντα τὰλλα ζῶν, ὅτε
 ἐπολέμει, ὑψηλόφρων καὶ φρονηματώδης ἐγίνετο, χρημάτων τε
 διαφανῶς ἀδωρότατος ἦν, οὐ μὴν καὶ ἡδὺς τὸ ἥθος ἢ φιλόανθρω-
 4 πος. ἀνυπότατος δὲ τῶν στρατηγῶν γενόμενος, καὶ τοὺς ἄλλους
 τοὺς συνόντας αὐτῷ ἐρηγορεῖν βουλόμενος, δώδεκα γραμματεῖα,
 οἷά γε ἐκ φιλόφρωνος ποιεῖται, καθ' ἑκάστην ἐσπέραν ὡς εἰπεῖν συνέ-
 γραφε, καὶ προσέταττε τινι ἄλλῳ ἄλλῃ ὥρῃ κομίζειν τισίν, ἵν' ἐρη-
 γορεῖν τὸν στρατηγὸν αἰεὶ νομίζοντες μηδὲ αὐτοὶ ἄδην καθεύδοιεν.
 ἦν μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ὑπνομαχεῖν πεφυκώς, ἐπὶ πλεον δὲ τοῦτο ἐκ
 5 τῆς ἀσιτίας ἡσκήκει. "τά τε γὰρ ἄλλα ἡκιστα ἄδην ἐσιτεῖτο, καὶ"
 ὅπως μηδὲ τῶν ἄρτων διαπιμπλάται, ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτοὺς μετε-
 πέμπετο, "οὐχ ὥς οὐ δυνάμενος τῶν ἐπιχωρίων ἐσθίειν, ἀλλ'" ἵν'
 ὑπὸ τῆς παλαιότητος αὐτῶν μὴ δύνηται μηδὲ σμικροῦ πλεον τοῦ
 πάνν ἀναγκαῖον φαγεῖν. "τά γὰρ οὐλα αὐτοῦ κακῶς ἔχοντα ῥαδίως
 ὑπὸ τῆς τῶν ἄρτων ξηρότητος ἡμιάσσετο. ἐπετῆδενε δ' οὖν ἐπὶ
 μεῖζον αὐτὸ πλάττεσθαι, ἵν' ὥς μάλιστα διαγρυπνεῖν δοκῇ."
 6 Μάρκελλος μὲν δὴ τοιοῦτος ὢν τοῖς τε βαρβάρους τοὺς ἐν
 Βρεττανίᾳ δεινῶς ἐκάκωσεν, καὶ μικροῦ δεῖν ὑπὸ τοῦ Κομμόδου
 μετὰ ταῦτα διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ἀποθανεῖν μελλήσας ὁμῶς ἀφείθη.
 9 Περένριον δὲ τῶν δορυφόρων μετὰ τὸν Πάτερνον ἄρχοντα συν-
 n.C. 186 ἔβη διὰ τοὺς στρατιώτας στασιάζοντας ἀναφείθηναι. τοῦ γὰρ
 Κομμόδου ἀρματοηλασίαις καὶ ἀσελγείαις ἐκδεδωκότος ἑαυτὸν, καὶ
 τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων οὐδὲν ὥς εἰπεῖν πράττοντος, ὁ Περένριος
 ἠναγκάζετο οὐχ ὅτι τὰ στρατιωτικὰ ἀλλὰ καὶ τὰλλα διὰ χειρὸς
 2 ἔχειν καὶ τοῦ κοινοῦ προστατεῖν. οἱ οὖν στρατιῶται, ὅποτε τι σφίσι
 μὴ καταθύμιον ἀπαντήσαι, τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν Περένριον ἀναφέ-
 ροντες ἐμνήνουν αὐτῷ. καὶ οἱ ἐν Βρεττανίᾳ τοίνυν ὑπάρχοντες,
 ἐπειδὴ τι καὶ ἐπετιμήθησαν ἐφ' οἷς ἐστασίαζον (οὐ γὰρ πρὶν ἡσέ-

8 3 3 δωροδοκίας τοσοῦτον ἀπείχεν ὅσον τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς
 ἡμερότητος V et, qui μετεῖχε addit post ἡμερότητος, Suidas v. Μάρκελλος
 4 4 ἵν' ὥς καὶ αἰεὶ ἐρηγορῶς θανμάζηται V cum Suida 5 1 et 3 V p. 726
 9 2 4 ὅτι οἱ ἐν Βρεττανίᾳ στρατιῶται Πρίσκον ὑποστράτηγον ἔλλοντο αὐτο-
 κράτορα· ὁ δὲ παρηγήσατο εἰπὼν ὅτι τοιοῦτος ἐγὼ εἰμι αὐτοκράτωρ οἰοί

χασαν ἢ αὐτοὺς τὸν Περεννίαν παῦσαι), χιλίους καὶ πεντακοσίους ἀκορισταὺς ἀπὸ σφῶν ἀπολέξαντες ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐπειμην· ὧν 3 μηδεὶς κωλύοντος τῇ Ῥώμῃ πλησιασάντων, ὁ Κόρμιδος ἀπῆντησέ τε αὐτοῖς καὶ ἐπύθετο “τί ταῦτα, ὦ συστρατιῶται; τί βουλόμενοι πάρεστε;” εἰπόντων δὲ αὐτῶν “ἤκομεν· Περένιος γάρ σοι ἐπιβουλεύει, ὃν αὐτοκράτορα τὸν νῦν ἀποδείξῃ” ἐπέσθη τε αὐτοῖς, ἄλλως τε καὶ τοῦ Κλεάνδρου ἐνάγοντος, ὃς κωλυόμενος ὑπὸ τοῦ Περηνίου ποιεῖν ὅσα ἠβούλετο δεινῶς αὐτὸν ἐμίσει, καὶ ἐξέδωκε τὸν 4 ἐπαρχὸν τοῖς στρατιώταις ὧν ἤρχεν, οὐδὲ ἐτόλμησε καταφρονῆσαι χιλίων καὶ πεντακοσίων, πολλαπλασίονος αὐτῶν δορυφόρους ἔχων. καὶ αὐτὸν ἐκεῖνοι καὶ ἤκισαντο καὶ κατέκοψαν, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ νιεῖς δύο προσδιερθάρησαν.

ὁ μὲν οὖν οὕτως ἐσφάγη, ἥκιστα δὲ τοῦτο παθεῖν καὶ δι’ αὐτὸν 10 καὶ διὰ τὴν πᾶσαν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὀφείλων, πλὴν καὶ ὅσον διὰ τὴν φιλαρχίαν αἰτιώτατος τῷ Πατέρῳ τῷ συνάρχοντι τοῦ ὀλέθρου ἐγένετο· ἰδίᾳ μὲν γὰρ οὐδὲν πώποτε οὔτε πρὸς δόξαν οὔτε πρὸς πλοῦτον περιεβάλετο, ἀλλὰ καὶ ἀδωρότατα καὶ σωφρονέστατα διήγαγεν, τοῦ δὲ Κορμιόδου καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ πᾶσαν ἀσφάλειαν ἐποιεῖτο. καὶ οἱ καισάρειοι τούτου ἀπαλλαγέντες (ἦν δὲ αὐτῶν 2 κορυφαῖος ὁ Κλεάνδρος) οὐδὲν ὅ τι κακὸν οὐκ ἔδρων, πωλοῦντες πάντα, ὑβρίζοντες, ἀσελγαίνοντες. Κόρμιδος δὲ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου περὶ τε τὰς ῥησιώνας καὶ τοὺς ἵππους περὶ τε τὰς μάχας τῶν τε θηρίων καὶ τῶν ἀνδρῶν εἶχεν. ἄνευ γὰρ ὧν οἴκοι ἔδρα, 3 πολλοὺς μὲν ἄνδρας ἐν τῷ δημοσίῳ πολλὰ δὲ καὶ θηρία πολλάκις ἔρθειρεν· καὶ πέντε γοῦν ἵππους ποταμίους ἅμα καὶ δύο ἐλέφαντας ἄλλη καὶ ἄλλη ἡμέρᾳ χωρὶς αὐτὸς ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ κατεχρήσατο, καὶ προσέτι καὶ ῥινοκέρωτας ἀπέκτεινε καὶ καμηλοπάρδαλιν. ταῦτα μὲν μοι κατὰ παντὸς τοῦ περὶ αὐτὸν λόγου γέγραπται.

“ὅτι τῷ Ὑικτωρίῳ πολιορκήσαντι ἀνδρῶς ἔστη. ἀπέθανε δὲ 11 οὐκ ἔξ ἐπιβουλῆς, καὶ δὴ ποτε πολλῆς μὲν φήμης πολλῶν δὲ καὶ λόγων ὥς εἰπεῖν περὶ τοῦ ὀλέθρου αὐτοῦ γιγνομένων ἀπεθρασύνετο, καὶ προσελθὼν τῷ Περηνίῳ [ποτὲ] “ἀκούω” ἔφη “ὅτι με ἀποκτεῖναι

ἡμεῖς στρατιῶται ἐστέ. M p. 224 4 3 χιλίους καὶ πεντακοσίους 4 ἐκείνον 10 1 1 δὲ 6 καὶ om 2 3 ὅτι ὁ Κόρμιδος εὐθυμίαις τε πᾶν προσέκειτο καὶ ἀρματιηλασίᾳ προσεῖχεν, καὶ οὐτ’ ἀρχὴν τῶν τοιούτων τι αὐτῷ ἔμελεν, οὐτ’ εἰ καὶ σφόδρα ἐπεφρονίζετο, διαθέσθαι γε αὐτὰ ὑπὸ τῆς ἀβροδότης καὶ τῆς ἀπειρίας ἐδύνατο. V p. 726 11 1 1 V. X: Ὑικτωρίῳ δὲ τῷ πολιορκήσαντι τελευτήσαντι ὁ ἀνδρῶς ἐδόθη. οὗτος βουλομένου πολλὰκις ἀνελεῖν αὐτὸν τοῦ Κορμιόδου, ἀναβαλλομένου δὲ καὶ ἀννοήτους τὴν προᾶξιν (ὁ γὰρ Ὑικτωρίνος τῇ τε τῆς ψυχῆς ἀρετῇ καὶ τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ οὐδεὶς τῶν κατ’ αὐτὸν δεύτερος ἐγένετο) προσελθὼν 3 ἀπεθρασύνετο*.

- ἐθέλετε· τί οὖν μέλλετε; τί δὲ ἀναβάλλεσθε, ἔξωδ' ὑμῶν ἤδη καὶ
 2 τήμερον αὐτὸ δρᾶσαι;" "ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τούτου δεινὸν ὑπ' ἄλλον τινὸς
 ἔπαθεν, ἀλλ' αὐτομάτῳ θανάτῳ ἐχρήσατο, καίπερ καὶ ὑπὸ τοῦ
 Μάρχου ἐν τοῖς πάνυ τιμηθεῖς, καὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ καὶ τῇ
 3 τῶν λόγων παρασκευῇ οὐδενὸς τῶν καθ' ἑαυτὸν δεύτερος γενόμενος.
 ἁμέλει δύο ταῦτ' εἰπὼν πάντα τὸν τρόπον αὐτοῦ δηλώσω." τῆς τε
 Γερμανίας ποτὲ ἄρχων τὸ μὲν πρῶτον οἶκοι καθ' ἑαυτὸν ἐπειράθη
 τὸν ὑποστράτηγον πείσαι μὴ δωροδοκεῖν, ἐπεὶ δ' οὐκ ἐσήκουεν
 αὐτοῦ, ἀνέβη τε ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ "σιγὴν τῷ χήρῳ κηρῶσαι προσ-
 4 τάξας" ὥμοσε μήτ' εἰληφέναι δῶρά ποτε μήτε λήψεσθαι, ἔπειτα
 καὶ ἐκεῖνον ὁμοῖοι ἐκέλευσεν, ὥς δ' οὐκ ἠθέλησεν ἐπιορκῆσαι, ἐκέ-
 λευσεν αὐτὸν πάντα ἀπαλλάξαι· "καὶ μετὰ τοῦτο τῆς Ἀφρικῆς ἡγε-
 μορεύσας ἕνα τῶν παρέδρων ὁμοιότροπόν πως ἐκείνῳ ὄντα τοῦτο
 μὲν οὐκ ἐποίησεν, ἐπὶ πλοῖον δέ τι ἐπιθίεις ἐς τὴν Ῥώμην ἀπέπεμψεν."
 12 τοιοῦτος μὲν τις ὁ Βικτωρίνος ἦν, ὁ δὲ δὴ Κλέανδρος ὁ μετὰ
 τὸν Περένριον μέγιστον δυνηθεὶς καὶ ἐπράθη μετὰ τῶν ἡμοδούλων,
 μεθ' ὧν καὶ ἀχθηγορήσων ἐς τὴν Ῥώμην ἐξεκρίμисто, χρόνον δὲ
 προΐοντος οὕτως ἠῤῥήθη ὥστε καὶ τοῦ Κορμιόδου προζοιτῆσαι,
 2 τὴν τε παλλακίδα αὐτοῦ Λαμοσιρατίαν γῆμαι, καὶ τὸν Σαώτερον
 τὸν Νικομηδέα τὸν πρὸ αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντα ταύτην ἀποκτεῖναι
 πρὸς πολλοῖς καὶ ἄλλοις· καίτοι καὶ ἐκεῖνος μέγιστον ἡδυνήθη, καὶ
 διὰ τοῦτο καὶ οἱ Νικομηδεῖς καὶ ἀγῶνα ἄγειν καὶ νεῶν τοῦ Κορ-
 3 μόδου ποιήσασθαι παρὰ τῆς βουλῆς ἔλαβον. ὁ δ' οὖν Κλέανδρος
 μέγας ὑπὸ τῆς τύχης ἀρθεὶς καὶ ἐχαρίσατο καὶ ἐπώλησε βουλείας
 στρατείας ἐπιτροπείας ἡγεμονίας, πάντα πράγματα. καὶ ἤδη τινὲς
 πάντα τὰ ὑπάρχοντά σφισιν ἀναλώσαντες βουλευταὶ ἐγένοντο, ὥστε
 καὶ λεχθῆναι ἐπ' Ἰουλίῳ Σόλωνος ἀνδρὸς ἀφανεστάτου ὅτι ἐς τὸ
 4 συνέδριον τῆς οὐσίας στερηθεὶς ἔξωρίσθη. ταῦτά τε ὁ Κλέανδρος
 n.C. 189 ἐποίει, καὶ ὑπύτους ἐς ἕνα ἐνιαυτὸν πέντε καὶ εἰκοσιν ἀπέδειξεν· ὁ
 μήτε πρότερόν ποτε μήθ' ὕστερον ἐγένετο· καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ Σεση-
 5 ρος ὁ μετὰ ταῦτα αὐταρχήσας ὑπάτευσεν. ἡρηνολόγει μὲν οὖν
 πανταχόθεν, καὶ ἐκτίησιν πλεῖστα τῶν πώποτε ὀνομασθέντων προ-
 κοίτων, καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ μὲν τῷ Κορμιόδῳ ταῖς τε παλλακαῖς
 αὐτοῦ ἐδίδον, πολλὰ δὲ καὶ ἐς οἰκίας καὶ ἐς βαλανεῖα ἄλλα τέ
 τινα χρήσιμα καὶ ἰδιώταις καὶ πόλεσιν ἐδαπάνη.
 13 οὗτος οὖν ὁ Κλέανδρος ἐς τοσοῦτον ὄγκον ἀρθεὶς ἔπεσε καὶ
 αὐτὸς ἐξαίφνης καὶ ἀπώλετο μετ' ἀτιμίας. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὸν
 οὐχ οἱ στρατιῶται ὥσπερ τὸν Περένριον, ἀλλ' ὁ δῆμος. ἐγένετο

2 1 οὐδὲν ἐκ τούτου δεινὸν οὐθ' ὑπ' ἐκείνων οὐθ' ὑπ' ἄλλου?

3 4 σιγὴν] ἑαυτὸν

4 3 αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς X

12 3 1 γοῦν

μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἰσχυρὰ σιτοδεία, ἐπὶ πλεῖστον δ' αὐτὴν Παπ-
 ριος Διονύσιος ἐπὶ τοῦ σίτου τεταγμένος ἐπηύξησεν, ἵν' ὡς αἰτιώ-
 τатон αὐτῆς τὸν Κλέανδρον ἀπὸ τῶν κλεμμάτων ὄντα καὶ μισή-
 σωσιν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ διασφείρῳσιν. καὶ ἔσχεν οὕτως. ἵπποδρομία 3
 τις ἦν, μελλόντων δὲ τὸ ἔβδομον τῶν ἵππων ἀγωνιεῖσθαι πληθὺς
 τι παιδίων ἐς τὸν ἵπποδρομον ἐσέδραμε, καὶ αὐτῶν παρθένος τις
 μεγάλη καὶ βλοσυρὰ ἤγειτο, ἦν δαίμονα ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμ-
 βάντων ἐνόμισαν γερονταί. τὰ τε γὰρ παιδία συνεβόησαν πολλὰ 4
 καὶ δεινὰ, καὶ ὁ δῆμος παραλαβὼν αὐτὰ οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐξέκρωγεν,
 καὶ τέλος καταπηδήσας ὥρμησε πρὸς τὸν Κόρμιον ἐν τῇ Κυντι-
 λίῳ προαστείῳ ὄντα, πολλὰ μὲν ἐκεῖνῳ χάραθ' ἐπευχόμενος, πολλὰ
 δὲ καὶ κακὰ τοῦ Κλέανδρου καταρώμενος. καὶ ὅς στρατιώτας τινὰς
 ἐπ' αὐτοὺς ἐπεμψε, καὶ ἔτρωσάν τινας καὶ ἀπέκτειναν· οὐ μέντοι 5
 καὶ ἀνέροχθη διὰ τοῦτο ὁ δῆμος, ἀλλὰ τῷ τε πλήθει σῶν καὶ
 τῇ τῶν δορυφόρων ἰσχύϊ θυροήσας ἐπὶ μᾶλλον ἠπέχθη. πλησια-
 ζόντων δὲ αὐτῶν τῷ Κορμιῳ, καὶ μηδένος οἱ μνηρόντος τὸ γιγνό-
 μενον, Μαρξία ἐκεῖνη ἢ τοῦ Κοραδράτου ἐσήγγειλε τὸ πρᾶττόμε-
 νον· καὶ ὁ Κόρμιος οὕτως ἔδειξεν, ἄλλως τε καὶ δειλότατος ὢν, 6
 ὥστε αὐτίκα καὶ τὸν Κλέανδρον καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ, ὃ καὶ ἐν
 ταῖς τοῦ Κορμιῳ χερσὶν ἐτρέφετο, σφαγῆναι κελεύσαι. καὶ τὸ
 μὲν παιδίον προσονδίσθη καὶ διεσφάθη, τὸ δὲ τοῦ Κλέανδρου σῶμα
 παραλαβόντες οἱ Ῥωμαῖοι ἔστραν καὶ ἤκισαντο, καὶ τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ διὰ πάσης τῆς πόλεως ἐπὶ κορυφῶν περὶήνευον, καὶ τινας
 καὶ ἄλλους τῶν μέγα ἐπ' αὐτοῦ δυνάμενων ἐφόνευσαν.

Κόρμιος δὲ ἀπὸ τῶν εὐθυμῶν καὶ παιδιῶν ἀναγείων ἐφόνε 14
 καὶ τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας διεχειρίζετο· ὧν ἦν καὶ Ἰουλιανὸς ὁ
 ἑπαρχος, ὃν καὶ δημοσίᾳ περιελάμβανε τε καὶ κατεσφίλει καὶ πατέρα
 ὠνόμαζεν, Ἰούλιός τε Ἀλέξανδρος, οὗτος μὲν ὡς καὶ λέοντα ἀπὸ
 τοῦ ἵππου κατακοντίσας· ὅστις ἐπειδὴ καὶ τοὺς σφαγῆας παρόντας 2
 ἤσθετο, ἐκείνους τε τῆς νυκτὸς ἐφόνευσεν, καὶ τῶν Ἑμεσηνῶν, ὅθεν
 ἦν, τοὺς ἐχθροὺς τοὺς αὐτοῦ πάντας προσκατεχρήσατο, ποιήσας
 δὲ ταῦτα ἵππον τε ἀνέβη καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους ὥρμησεν. καὶ
 ἐξέμηνεν, εἰ μὴ παιδικὰ τινὰ συνεπῆντο· αὐτὸς μὲν γὰρ κράτιστα 3
 ἵππευε, τὸ δὲ μειράκιον καμὸν οὐκ ὑπέμεινε καταλαπεῖν, ἀλλ' ὡς
 κατέλαμβάνετο, ἀπέκτεινε καὶ ἐκεῖνο καὶ αὐτόν. ἀνῆρέθ' δὲ καὶ
 Διονύσιος πρὸς τοῦ Κορμιῳ, ὃ ἐπὶ τοῦ σίτου ταχθεῖς. γέγονε
 δὲ καὶ νόσος μεγάλη ὧν ἐγὼ οἶδα· δισχίλιοι γοῦν πολλάκις ἡμέρας
 μιᾶς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησαν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλως οὐκ ἐν τῷ 4

ἄσται μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ ὥς εἰπεῖν τῇ ἀρχῇ ὑπ' ἀνδρῶν κα-
κούργων ἀπέθανον· βελόνας γὰρ μικρὰς δηλητηρίοις τισὶ φαρμάκοις
ἐγχρόντες ἐρέσαν δι' αὐτῶν ἐς ἐτέρους ἐπὶ μισθῷ τὸ δεινόν· ὅπερ
ποῦ καὶ ἐπὶ τοῦ Λομιτιανοῦ ἐγέγονει.

- 15 καὶ οὗτοι μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλλυντο, ἦν δὲ ἀπάντων νοση-
190 μάτων καὶ ἀπάντων κακούργημάτων χαλεπώτερος Ῥωμαῖος ὁ Κόμ-
μοδος, διὰ τε τὰλλα καὶ ὅτι ἡναγάζοντο, ἃ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατ'
εὐνοίαν ἐψηφίζοντο, ταῦτ' ἐκείνῳ διὰ φόβον ἀπονέμειν ἐξ ἐπιτάγ-
2 ματος. Κοιμοδιανῆν γοῦν τὴν τε Ῥώμην αὐτὴν καὶ τὰ στρατόπεδα
Κοιμοδιανά, τὴν τε ἡμέραν ἐν ᾗ ταῦτα ἐψηφίζετο Κοιμοδιαν
καλεῖσθαι προσέταξεν. ἑαυτῷ δὲ ἄλλας τε παμπόλλους ἐπωνυμίας
καὶ τὴν Ἡρακλέους ἀπήνεγκεν. τὴν δὲ Ῥώμην ἀθάνατον εὐτυχῇ
κολωνίαν οἰκουμένην τῆς γῆς (καὶ γὰρ ἄποιον αὐτὴν ἑαυτοῦ δοκεῖν
3 ἐβούλετο) ἐπωνόμασεν. καὶ ἀνδριάς τε αὐτῷ χρυσοῦς χιλῶν λιτρῶν
μετὰ τε ταύρου καὶ βοῆς θηλείας ἐγένετο, καὶ τέλος καὶ οἱ μῆρες
ἀπ' αὐτοῦ πάντες ἐπεκλήθησαν, ὥστε καταριθμεῖσθαι αὐτοὺς οὕτως,
Ἀμαζόνιος Ἀνίκητος Εὐτυχῆς Εὐσεβῆς Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος
4 Κόρμιμος Αὐγουστος Ἡράκλειος Ῥωμαῖος Ὑπεραίρων. αὐτὸς μὲν
γὰρ ἄλλοτε ἄλλα μετελάμβανε τῶν ὀνομάτων, τὸν δ' Ἀμαζόνιον
καὶ τὸν Ὑπεραίροντα παγίως ἑαυτῷ ἔθετο ὥς καὶ πᾶσιν ἀπλῶς
πάντας ἀνθρώπους καθ' ὑπερβολὴν νικῶν· οὕτω καθ' ὑπερβολὴν
5 ἐμεμῆρει τὸ κάθαρμα. καὶ τῇ βουλῇ οὕτως ἐπέστελλεν “αὐτοκρά-
τωρ Καῖσαρ, Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος Κόρμιμος, Αὐγουστος
εὐσεβῆς εὐτυχῆς, Σαρματικός, Γερμανικός, μέγιστος, Βρεττανικός,
εἰρηνοποιὸς τῆς οἰκουμένης ἀνίκητος, Ῥωμαῖος Ἡρακλῆς, ἀρχιερεὺς,
δημαρχικῆς ἐξουσίας, τὸ ὀκτωκαιδέκατον, αὐτοκράτωρ τὸ ὄγδοον,
ὑπάτος τὸ ἑβδομον, πατὴρ πατρίδος, ὑπάτοις στρατηγοῖς δημαρχι-
6 κοῖς, γερονσίᾳ Κοιμοδιανῇ εὐτυχῇ χαίρειν.” καὶ ἀνδριάντες αὐτοῦ
παμπληθεῖς ἐν Ἡρακλέους σχήματι ἔστησαν. καὶ τὸν αἰῶνα τὸν
ἐπ' αὐτοῦ χρυσοῦν τε ὀνομάζεσθαι καὶ ἐς τὰ γράμματα πάντα
ὁμοίως ἐσγράφεσθαι ἐψηφίσθη.
- 16 οὗτος οὖν ὁ χρυσοῦς, οὗτος ὁ Ἡρακλῆς, οὗτος ὁ θεός (καὶ
γὰρ τοῦτ' ἦκουεν) ἐξαίφνης ποτὲ μετὰ μεσημβρίαν ἐκ τοῦ προα-
στείου σπονδῇ ἐς τὴν Ῥώμην ἐλάσας τριάκοντα ἵππων ἀμίλλας ἐν
δυσὶν ὥραις ἐποίησεν. ὅθεν οὐχ ἥμισυ καὶ τὰ χρήματα αὐτὸν
2 ἐπέλιπεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ φιλόδωρος, καὶ πολλάκις τῷ δήμῳ κατ'
ἄνδρα δραχμίας ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔδωκεν· τὸ δὲ πλεῖστον
ἐς ἐκεῖνα ἃ εἶπον ἑδαπάνη. ὅθεν καὶ ἐγκλήματα καὶ γυναιξὶ καὶ

16 2 3 οἱ ὁ Κόρμιμος πολλὰ παραλόγως ἑδαπάνη, καὶ διὰ τοῦτο οὕτε
τὰλλα αὐτῷ οὕτε τὰ πρὸς τοῦ Κλεάνδρου πορισθέντα, καίπερ ἀμύθητα

ἀνδράσιν ἐπιφέρων οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οἷς δὲ τὴν σωτηρίαν τῆς
οὐσίας αὐτῶν ἐπίπρασκεν. καὶ τέλος ἐν τοῖς γενεθλίοις τοῖς ἑαυτοῦ 3
ἡμᾶς τε καὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν καὶ τοὺς παῖδας δύο χρυσοὺς
ἐκαστον, ὥσπερ τινὰ ἀπαρχήν, "κατ' ἔτος" ἐκέλευσέν οἱ ἀποφέρειν,
τούς τε ἐν ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις πόλεσι βουλευτὰς κατὰ πέντε δρα-
χμᾶς. "καὶ οὐδὲν ἐκ τούτων περιεποιεῖτο, ἀλλὰ πάντα κακῶς ἐς
τὰ θηρία καὶ τοὺς μονομάχους ἀνήλυσεν." καὶ ἐν μὲν τῷ δημοσίῳ 17
οὐδαμόθεν ἄρματα ἤλασε, πλὴν εἰ μὴ πον ἐν ἀσελήνῳ νυκτί, ἐπι-
θυμήσας μὲν καὶ δημοσίᾳ ἀρματιλατῆσαι, αἰσχυνθεὶς δὲ καὶ ὀφθῆ-
ναι τοῦτο ποιῶν· οἴκοι δὲ συνεχῶς τοῦτ' ἐπραττε, τῇ πρᾶσιν
σκεπῇ χρῶμενος. θηρία μὲντοι πολλὰ μὲν οἴκοι ἀπέσφαξε, πολλὰ 2
δὲ καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ. καὶ μὲντοι καὶ ἐμονομάχει, οἴκοι μὲν ὥστε
καὶ φρονεῖν τινὰ (ἐν ξυρῷ τε ἐτέρων, ὡς καὶ τὰς τρίχας ἀφαιρῶν,
παρέτεμεν τῶν μὲν ῥῖνα τῶν δὲ οὓς τῶν δὲ ἄλλο τι), ἐν δὲ τῷ
κοινῷ ἄνευ σιδήρου καὶ ἄνευ αἵματος ἀνθροπίον. ἐνέδυνε δέ, πρὶν 3
μὲν ἐς τὸ θέατρον ἐσιέναι, χιτῶνα χειριδωτὸν σηρικὸν λευκὸν διά-
χρυσον (καὶ ἐν τούτῳ γε αὐτὸν τῷ σχήματι ὄντα ἡσπαζόμεθα),
ἐσιῶν δὲ ὀλοπόρφυρον χρυσῷ κατὰπαστον, γλαμύδα τε ὁμοίαν τὸν
Ἑλληνικὸν τρόπον λαμβάνων, καὶ στέφανον ἐκ τε λίθων Ἰνδικῶν
καὶ ἐκ χρυσοῦ πεποιημένον, κηρύκειόν τε τοιοῦτον φέρων ὅποιον ὁ
Ἑρμῆς. ἡ γὰρ λεοντῇ τὸ τε ῥόπαλον ἐν τε ταῖς ὁδοῖς προεφέρετο 4
αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ δίσκου ἐπιχρύσσον, εἴτε παρήν εἴτε
καὶ ἀπείη, ἐτίθετο· αὐτὸς δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἑρμοῦ σχήματι ἐσῆι τε
ἐς τὸ θέατρον, καὶ ἀπορρίψας τὰ ἄλλα οὕτως ἐν τῷ χιτῶνι ἀν-
πόδετος ἔργον εἶχετο. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἄρκτους τε ἐκα- 18
τὸν αὐτὸς μόνος, ἄνωθεν ἀπὸ τῆς περιβολῆς τῆς κορηπίδος ἀκοντί-
ζων, ἀπέκτεινεν· διείληπτο γὰρ τὸ θέατρον πᾶν συμπήκτοις τισὶ
διαμέτροις, τήν τε στέγην περιδρομον ἔχουσι καὶ διχρῇ τέμνουσιν
ἄλληλα, ἣν ἕξ ὀλίγον πανταχόθεν τετραχρῇ τὰ θηρία μεμερισμένα
ἔσσαν ἀκοντιζῆται. καὶ ἔπειν ἐν μέσῃ τῇ ἀγωνίᾳ καμῶν, κύλικι ῥο- 2
παλωτῇ παρὰ γυναικὸς γλυκὺν οἶνον ἐπνυγμένον λαβὼν, ἀμυστί·
ἐφ' ᾧ καὶ ὁ δῆμος καὶ ἡμεῖς παρασχημα πάντες τοῦτο δὴ τὸ ἐν
τοῖς συμποσίοις εἰωθὸς λέγεσθαι ἐξεβοήσαμεν, "ζήσεας."

καὶ μὴ μέ τις κηλιδοῦν τὸν τῆς ἱστορίας ὄγκον, ὅτι καὶ τὰ 3
τοιαῦτα συγγράφω, νομίση. ἄλλως μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἶπον αὐτὰ·
ἐπειδὴ δὲ πρὸς τε τοῦ αὐτοκράτορος ἐγένετο καὶ παρὼν αὐτὸς ἐγὼ

ὄντα, ἐξήρκεσεν, ἀλλ' ἡραγκάσθη ἐχθρήματα καὶ γυναῖξαι καὶ ἀνδράσι, θα-
νάτου μὲν οὐκ ἄξια φόβου δὲ τινος καὶ ἀπειλῆς γέμοντα, ἐπιφέρειν. καὶ
τούτων πολλοῦ τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπίπρασκε καὶ ὡς παρ' ἐκόντων αὐτῶν
τινὰ ἀνάγκη ἐλάμβανεν. V p. 729 17 3 1 ἐξέδου* 3 τε*

1 2 παρήν

3 ἀπείη

καὶ εἶδον ἕκαστα καὶ ἤκουσα καὶ ἐλάλησα, δίκαιον ἡγησάμην μηδὲν
 αὐτῶν ἀποκρύψασθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτά, ὥσπερ τι ἄλλο τῶν μεγίστων
 καὶ ἀναγκαιοτάτων, τῇ μνήμῃ τῶν ἐσέπειτα ἐσομένων παραδοῦναι.
 4 καὶ μέντοι καὶ τὰλλα πάντα τὰ ἐπ' ἐμοῦ πραχθέντα καὶ λεπτορυ-
 γήσω καὶ λεπτολογήσω μᾶλλον ἢ τὰ πρότερα, ὅτι τε συνεγενόμην
 αὐτοῖς, καὶ ὅτι μηδὲνα ἄλλον οἶδα τῶν τι δυναμένων ἐς συγγραφήν
 ἄξιον λόγον καταθέσθαι διηκριβωκότα αὐτὰ ὁμοίως ἐμοί.
 19 ἐν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ταῦτ' ἐγένετο· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις
 τότε μὲν βοτά, κάτω ἐς τὸ τοῦ κύκλου ἔδαφος καταβαίνων ἄνωθεν,
 ὅσα ἐπλησίαζε, τὰ δὲ καὶ προσαγόμενα ἢ καὶ ἐν δικτύοις αὐτῶ
 προσφερόμενα, κατέκοπτε, καὶ τίγριν ἔσφαξεν ἵππον τε ποτάμιον
 2 καὶ ἐλέφαντα. πράξας δὲ ταῦτα ἀπηλλάττετο, καὶ μετὰ τοῦτο ἔξ
 ἀρίστον ἐμονομάχει. ἦσκει δὲ καὶ ἐχρήτο τῇ ὀπλίσει τῇ τοῦ σεκού-
 τορος καλουμένην, τὴν μὲν ἀσπίδα ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ δὲ ξίφος τὸ ἐξ-
 λινον ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἔχων· καὶ πάνν καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐσφόρει
 3 ὅτι ἦν ἐπαριστερος. ἀντηγωνίζετο δὲ αὐτῶ γυμναστής τις ἢ καὶ
 μονομάχος νάρθηκα ἔχων, ἔστι μὲν ὅτε ὃν αὐτὸς προεκαλεῖτο, ἔστι
 δὲ ὅτε ὃν ὁ δῆμος ἤρεῖτο· καὶ γὰρ τοῦτο καὶ τὰλλα ἔξ ἴσου τοῖς
 ἄλλοις μονομάχοις ἐποίει, πλὴν καθ' ὅσον ἐκεῖνοι μὲν ὀλίγον τι
 λαμβάνοντες ἐσίαισι, τῷ δὲ δὴ Κομμόδῳ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδες
 καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐκ τῶν μονομαχιῶν χρημάτων ἐδίδорτο.
 4 παρυστήκεσαν δὲ αὐτῶ μαχομένῳ Αἰμιλίος τε Αἰαῖτος ὁ ἐπαρχος
 καὶ Ἐκλεκτος ὁ πρόκοιτος, οὓς καὶ σκιαμαχίστας καὶ νικήσας δῆλον
 ὅτι ἐφίλει ὥσπερ εἶχε διὰ τοῦ κράτους. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ οἱ ἄλλοι
 ἐμάχοντο. καὶ τῇ γε πρώτῃ ἡμέρᾳ αὐτὸς πάντας σφᾶς κάτωθεν,
 τό τε τοῦ Ἑρμοῦ σχῆμα πᾶν μετ' ἐπιχρύσου ῥάβδον λαβὼν καὶ
 ἐπὶ βῆμα ὅμοιον ἀναβάς, συνέβαλεν· ὅπερ πον καὶ ἐν τέρατος
 5 λόγῳ ἔχομεν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ τε τὴν συνήθη ἔδραν ἀνῆει καὶ
 ἐκεῖθεν τὰ λοιπὰ μεθ' ἡμῶν ἐθεώρει· ἐπράττετο δ' οὐδὲν ἔτι παι-
 διᾶς ἐχόμενον, ἀλλ' ὥστε πάνν πολλοὺς ἀποθνήσκειν. καὶ δὴ ποτε
 βραδυνάντων τινῶν περὶ τὰς σφαγὰς τοὺς τε ἀντιπάλους συνέδησεν
 6 ἀλλήλοισι καὶ πάντας ἅμα μάχεσθαι ἐκέλευσεν. καὶ τούτου ἡγωνί-
 σαντο μὲν εἰς πρὸς ἓνα οἱ συνδεδεμένοι, ἔσφαξαν δὲ τινες καὶ τοὺς
 οὐδὲν προσήκοντάς σφισιν, ὑπὸ τε τοῦ ὄχλου καὶ τῆς στενοχωρίας
 ἐμπλασθέντες αὐτοῖς.

20 τοιαύτη μὲν τὸ σύμπαν ἢ θέα ἐκείνη τεσσαροσιταῖδεα ἡμέραις
 ἐγένετο· ἄγωνιζομένου δ' αὐτοῦ ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ αἱ μετὰ
 τῶν ἱππέων συνεφοιτῶμεν, χωρὶς ἢ ὅτι Πομπηιανὸς Κλαύδιος ὁ

19 1 4 καὶ] τότε δὲ καὶ?*

4 2 καὶ ὁ "Ε. ὁ*

οὓς om

6 4 ἐμπλασθέντες

γέρον οὐκ ἔστιν ὅτι ἀπῆντησεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν νείεις ἔπεμπεν, αὐτὸς δὲ οὐδέποτε ἀφίκετο, αἰρούμενος ἀποσφαγῆναι ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον ἢ τὸν αὐτοκράτορα τὸν τοῦ Μάρκου παῖδα ἐπιδεῖν τοιαῦτα ποιῶντα. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπεβοῶμεν τὰ τε ἄλλα ὅσα ἐκε-² λεύμεθα, καὶ αὐτὸ τοῦτο συνεχῶς, “καὶ κύριος εἴ καὶ πρῶτος εἴ καὶ πάντων εὐτυχεστάτος. νικᾷς, νικήσεις. ἀπ’ αἰῶνος, Ἀμαζόνιε, νικᾷς.” τοῦ δὲ δὴ λοιποῦ δήμιου πολλοὶ μὲν οὐδ’ ἐσῆλθον ἐς τὸ θέατρον, εἰσὶ δ’ οἱ παρακύναντες ἀπηλλάττοντο τὸ μὲν τι αἰσχυ-
ρόμενοι τοῖς ποιουμένοις, τὸ δὲ καὶ δεδιότες, ἐπειδὴ λόγος διῆλθεν ὅτι τοξεῦσαι τινὰς ἐθελήσει ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τὰς Στυμφαλίδας, καὶ ἐπιστεῖθῃ γε οὗτος ὁ λόγος, ἐπειδὴ ποτε πάντας τοὺς τῶν πο-³ δῶν ἐν τῇ πόλει ὑπὸ νόσου ἢ ἐτέρας τινὸς συμφορᾶς ἐστερημένους ἀθροίσας δρακόντων τέ τινα αὐτοῖς εἶδη περὶ τὰ γόνατα περιέπλεξε, καὶ σπόγγους ἀντὶ λίθων βάλλειν δοὺς ἀπέκτεινέ σφας ῥοπάλοι παίων ὡς γίγαντας.

οὗτος μὲν ὁ φόβος πᾶσι κοινὸς καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἦν·²¹ ἔπραξε δὲ καὶ ἑτερόν τι τοιόνδε πρὸς ἡμᾶς τοὺς βουλευτάς, ἔξ οὗ οὐχ ἥκιστα ἀπολεισθαι προσεδοκίμαμεν. στρουθὸν γὰρ ἀποκτείνας καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμὼν προσῆλθεν ἐνθα ἐκαθήμεθα, τῇ τε ὀριστερᾷ χειρὶ ἐκείνην καὶ τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος ἡμιατωμένον ἀνα-
τείνας, καὶ εἶπε μὲν οὐδέν, τὴν δὲ κεφαλὴν τὴν ἑαυτοῦ σεσηρῶς² ἐκίνησεν, ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ ἡμᾶς τὸ αὐτὸ τοῦτο δράσοι. κἄν σιγῇ παρὰ τοῦτο ἡμᾶς ἐπ’ αὐτῇ γελᾶσαντες ἀπηλλάγησαν τῷ ξίφει (γέλως γὰρ ἡμᾶς ἀλλ’ οὐ λύπη ἔλαβεν), εἰ μὴ δάσσης φύλλα, ἃ ἐκ τοῦ στεφάνου εἶχον, αὐτὸς τε διέφυγον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλησίον μου καθημένους διατραγεῖν ἔπεισα, ὡς ἐν τῇ τοῦ στόματος συνεχεῖ κινήσει τὸν τοῦ γελᾶν ἔλεγχον ἀποκρυψώμεθα.

τοιούτων δ’ οὖν τούτων γενομένων παρεμυθήσατο ἡμᾶς ὅτι³ μέλλων αὖθις μονομαχεῖναι παρήγγειλεν ἡμῖν ἐν τε τῇ στολῇ τῇ ἱππῶδι καὶ ἐν ταῖς μανδαῖς ἐς τὸ θέατρον ἐσελθεῖν, ὅπερ οὐκ ἄλλως ποιοῦμεν ἐσιόντες ἐς τὸ θέατρον εἰ μὴ τῶν αὐτοκρατόρων τις μεταλλάξειεν, καὶ ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τὸ χρόνος αὐτοῦ κατὰ τὰς πόλεις καθ’ ἃς οἱ τελευτῶντες ἐκφέρονται ἔξεκομίσθη. ἐκ γὰρ τούτων καὶ πᾶν πᾶσι πάντως ἀπαλλαγὴ τις αὐτοῦ γενήσεσθαι ἐνομίζετο. ἀπέθανέ γέ τοι, μᾶλλον δὲ ἀνηρέθη, οὐκ ἐς μακράν. ὁ²² γὰρ Λαῖτος καὶ ὁ Ἐκλεκτός ἀχθόμενοι αὐτῷ δι’ ἃ ἐποίει, καὶ προσέτι καὶ φοβηθέντες (ἠπείλει γὰρ σφισιν, ὅτι ἐκωλύετο ταῦτα ποιεῖν), ἐπεβοῶλεσαν αὐτῷ. ὁ γὰρ Κόμμοδος ἀμφοτέρους ἀνελεῖν² ἐβούλετο τοὺς ἐπάτους, Ἐρύκιόν τε Κλαῦρον καὶ Σόσσιον Φάλκωνα, καὶ ὑπατὸς τε ἅμα καὶ σεζούτωρ ἐν τῇ νομηγίᾳ ἐκ τοῦ χορίου

- ἐν ᾧ οἱ μονομάχοι τρέφονται προελθεῖν· καὶ γὰρ τὸν οἶκον τὸν
 3 πρῶτον παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ εἰς ἕξ αὐτῶν ὧν, εἶχεν. καὶ μηδεὶς
 ἀπιστήσῃ· καὶ γὰρ τοῦ κολοσσοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν καὶ ἐτέραν
 ἑαυτοῦ ἀντιθεῖς, καὶ ῥόπαλον δοὺς λέοντά τε τινα χαλκοῦν ἐποθεῖς
 ὡς Ἡρακλεῖ ἰοικέναι, ἐπέγραψε πρὸς τοῖς δηλωθεῖσιν αὐτοῦ ἐπι-
 4 νύμοις καὶ τοῦτο, "πρωτόπαλος σικοντόρων, ἀριστερὸς μόνος νική-
 4 σας δωδεκάκις" οἶμαι "χιλίων." διὰ μὲν δὴ ταῦτα ὁ τε Αὐτὸς
 καὶ ὁ Ἐκλεκτός ἐπέθεντο αὐτῷ, κοινωσάμενοι καὶ τῇ Μαρκίᾳ τὸ
 βούλευμα. ἐν γοῦν τῇ τελευταίᾳ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ, ἐν τῇ νυκτί, τῶν
 ἀνθρώπων ἀσχολίαν περὶ τὴν ἐορτὴν ἐχόντων, φάρμακον διὰ τῆς
 5 Μαρκίας ἐν κράσει βοείοις αὐτῷ ἔδωκαν. ἐπεὶ δ' οὐκ ἠδυνήθη
 παραχοῆμα ὑπὸ τε τοῦ οἶνον ὑπὸ τε τῶν λουτρῶν, οἷς αἰεὶ ἀπλή-
 στως ἐχορῆτο, φθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐξήμεσέ τι καὶ τούτου ὑποτο-
 πῆσας αὐτὸ ἠπείλει τινά, οὕτω δὴ Νάρκισσον τινα γυμναστήν
 6 ἐπέπεμψαν αὐτῷ, καὶ δι' ἐκείνον λουόμενον αὐτὸν ἀπέπνιξαν. τῷ
 μὲν οὖν Κορμόδιον τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο ἔτη δώδεκα καὶ μῆνας
 ἐννέα καὶ ἡμέρας τεσσαρσκαίδεκα ἄρξαντι, ἐβίω δὲ ἔτη τριάκοντα
 ἔν καὶ μῆνας τέσσαρας· καὶ ἐς αὐτὸν ἡ οἰκία ἡ τῶν ὡς ἀληθῶς
 Ἀβρηλίων αὐταρχοῦσα ἐπαύσατο.
- 23 πόλεμοι δὲ μετὰ τοῦτο καὶ στάσεις μέγισται συνέβησαν, συνέ-
 θηκα δ' ἐγὼ τούτων τὴν συγγραφὴν ἕξ αἰτίας τοιαύσδε. βιβλίον τι
 περὶ τῶν ὀνειράτων καὶ τῶν σημείων δι' ὧν ὁ Σεβήρος τὴν αὐτο-
 2 κράτορα ἀρχὴν ἤλπισε, γράψας ἐδημοσίευσεν· καὶ αὐτῷ καὶ ἐκεῖνος
 πεμφθέντι παρ' ἐμοῦ ἐντυχὼν πολλὰ μοι καὶ καλὰ ἀντεπέστειλεν.
 ταῦτ' οὖν ἐγὼ τὰ γράμματα πρὸς ἐσπέραν ἤδη λαβὼν κατέδαρθον,
 καὶ μοι καθέδοντι προσέταξε τὸ δαιμόνιον ἱστορίαν γράψαι.
 3 καὶ οὕτω δὴ ταῦτα περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι ἔγραψα. καὶ ἐπειδὴ
 γε τοῖς τε ἄλλοις καὶ αὐτῷ τῷ Σεβήρῳ μάλιστα ἤρεσε, τότε δὴ καὶ
 τὰλλα πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις προσήκοντα συνθεῖναι ἐπεθύμησα·
 καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι ἰδίᾳ ἐκείνο ὑπολιπεῖν ἀλλ' ἐς τήνδε τὴν συγ-
 γραφὴν ἐμβαλεῖν ἔδοξέ μοι, ἵν' ἐν μιᾷ πραγματείᾳ ἀπ' ἀρχῆς πάντα,
 4 μέχρους ἂν καὶ τέχῃ δόξῃ, γράψας καταλίπω. τὴν δὲ δὴ θεὸν ταύ-
 την ἐπιρροωννύουσάν με πρὸς τὴν ἱστορίαν ἐδλαβῶς πρὸς αὐτὴν
 καὶ ὁκνηρῶς διακείμενον, καὶ πονούμενον ἀπαγορεύοντά τε ἀνακτω-
 μένην δι' ὀνειράτων, καὶ καλὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου
 διδοῦσάν μοι ὡς ἐπολείφοντος τὴν ἱστορίαν καὶ οὐδαμῶς ἀμυννῶ-

22 3 2 οἱ τοῦ κολοσσοῦ τοῦ ἐν Ῥώμῃ Κόμοδος τὴν κεφαλὴν ἀφελό-
 μενος, καὶ ῥόπαλον αὐτῷ καὶ λεοντὴν ἐπιθεῖς, ἔγραψε Λούκιος Κόμοδος
 Ἡρακλῆς· ἐφ' ᾧ τὸ φερόμενον ἐπίγραμμα γέγονεν, "ὁ τοῦ Αἰὸς παῖς, καλ-
 λίνιος Ἡρακλῆς, οὐκ εἰμὶ Λούκιος, ἀλλ' ἀναγκάζουσί με." M p. 225
 6 1 ἐπεμψαν 23 2 1 γράφειν? 3 1 ἂ? 4 3 ὑπολειφόμενος

σοντας, ἐπίσκοπον τῆς τοῦ βίου διαγωγῆς, ὡς ἔοικεν, εἴληχα, καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ ἀνάκειμαι. συνέλεξα δὲ πάντα τὰ ἀπ' ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαίοις μέχρι τῆς Σεήρου μεταλλαγῆς πραχθέντα ἐν ἑτεσι δέκα, καὶ συνέγραψα ἐν ἄλλοις δώδεκα· τὰ γὰρ λοιπά, ὅπου ἂν καὶ χωρήσῃ, γεγράφεται.

πρὸ δὲ τῆς τοῦ Κοιμιόδου τελευτῆς σημεῖα τάδε ἐγένετο· αἰετοὶ 24
τε γὰρ περὶ τὸ Καπιτώλιον πολλοὶ καὶ ἔξεδροι ἐπλανῶντο, προσ-
επιρθεγγόμενοι οὐδὲν εἰρηναῖον, καὶ βύς ἀπ' αὐτοῦ ἔβυξε, πῦρ τε
νύκτωρ ἄρθεν ἐξ οἰκίας τινὸς καὶ ἐς τὸ εἰρηναῖον ἐμπεσὼν τὰς 191
ἀποθήκας τῶν τε Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἀραβίων φορητῶν ἐπερείματο,
ἐς τε τὸ παλάτιον μετεωρισθὲν ἐσῆλθε καὶ πολλὰ πάνν αὐτοῦ κατέ- 2
καυσεν, ὥστε καὶ τὰ γράμματα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα ὀλίγον
δεῖν πάντα φθαρῆναι. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὰ μάλιστα δῆλον ἐγένετο
ὅτι οὐκ ἐν τῇ πόλει τὸ δεινὸν στήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην αὐτῆς ἀφίξεται. οὐδὲ γὰρ κατασβεσθῆναι ἀνθρωπίνῃ 3
χειρὶ ἠδυνήθη, καίτοι παμπόλων μὲν ἰδιωτῶν παμπόλων δὲ στρα-
τιωτῶν ὕδροφορούντων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κοιμιόδου ἐπελθόντος ἐκ
τοῦ προαστείου καὶ ἐπισπέρχοντος. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα ὅσα κατέσχε
διέφθειρεν, ἔξαναλωθὲν ἐπαύσατο.

Περτιναξ δὲ ἦν μὲν τῶν καλῶν ἀγαθῶν, ἥρξε δὲ πάνν βραχύν ΟΓ
τινα χρόνον, εἴτα πρὸς τῶν στρατιωτῶν ἀνηρέθη. λανθάνοντος γὰρ 193
ἔτι τοῦ γεγενημένου περὶ τὸν Κοιμιόδον ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ περὶ
τὸν Ἐκλεκτον καὶ Λαῖτον, καὶ τὸ πραχθὲν ἐμήνυσαν· διὰ τὴν ἀρε-
τὴν γὰρ καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἡδέως αὐτὸν ἐπελέξαντο. ἰδὼν δὲ 2
αὐτοὺς ἐκεῖνος, καὶ ἀκούσας ὧν ἔλεγον, ἐπεμψε τὸν πιστότατον τῶν
ἐταίρων τὸ σῶμα τὸ τοῦ Κοιμιόδου ὀψόμενον. ὥς δὲ τὸ πραχθὲν
ἐβεβαιώσατο, οὕτω δὴ ἐς τὸ στρατόπεδον κρύφα ἐσεκομίσθη, καὶ
ἐκπλήξιν μὲν τοῖς στρατιώταις παρέσχε, τῇ δὲ δὴ παρουσίᾳ τῶν
περὶ τὸν Λαῖτον, καὶ ἐξ ὧν ὑπέσχετο (τρισχιλίαις γὰρ αὐτοῖς δρα-
χμαῖς κατ' ἄνδρα δώσειν ἐπηγγέλματο), προσεποιήσατο αὐτοῖς. κἂν 3
πάντως ἡσύχασαν, εἰ μὴ τελευτὴν τὴν τῶν λόγων ὥδέ πως εἶπεν,
“πολλὰ μὲν, ὦ ἄνδρες συστρατιῶται, καὶ δυσχερῆ τῶν παρόντων
ἐστίν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα αἰθῆς σὺν ὑμῖν ἐπαυροθώσεται.” ἀκού-
σαντες γὰρ τοῦτο ὑπέτόλμησαν πάντα τὰ ἐαυτοῖς ὑπὸ τοῦ Κοιμιόδου
παρὰ τὸ καθεστηκὸς δεδομένα καταλυθήσεσθαι, καὶ ἐδυσκόλανε
μὲν, ἡσύχασαν δὲ ὅμως ἐπικρύπτοντες τὴν ὀργήν. ἔξελθὼν δὲ ἐκ 4
τοῦ τείχους πρὸς τὸ συνέδριον νυκτὸς ἔτι οὐσης ἀφίκετο, καὶ ἀπα-
σάμενος ἡμᾶς ὅπως τις, οἷα ἐν ὁμίῳ καὶ ἐν ὠθισμῷ τοσούτῳ,